

О. Е. Лубенченко,

доктор економічних наук, доцент,
завідувач Національного центру обліку та аудиту,
Національна академія статистики, обліку та аудиту,
E-mail: olga.lubenchenko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4209-8929>;

А. В. Лисюк,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Київський кооперативний інститут бізнесу і права,
E-mail: Alena.lysjuk@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1336-2209>

Методика підготовки суб'єктів аудиторської діяльності до зовнішнього контролю якості аудиторських послуг

Проаналізовано вимоги до системи контролю якості аудиторських послуг, визначених Законом України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, Наказом Міністерства фінансів України від 29.08.2019 р. № 362 “Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг”, Рішення Ради нагляду за аудиторською діяльністю Державної установи “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю” від 30.08.2019 р. № 6/7/13 “Інформаційна анкета суб'єкта аудиторської діяльності”. Визначено, що система контролю якості вимагає коригування щодо: відповідальності керівництва та персоналу суб'єктів аудиторської діяльності за застосування розроблених внутрішньофірмових положень щодо системи контролю якості, вимог МСКЯ1, МСА, Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”; вимог до персоналу (контролер якості, рецензент, партнер із завдання); ідентифікації загроз незалежності та відповіді аудитора на оцінені загрози; вимог до розгляду скарг, складних питань, питань, пов'язаних із безперервним професійним навчанням аудиторів. Особливої уваги аудиторів потребує той факт, що політики і процедури системи контролю якості мають поширюватися не лише на аудит фінансової звітності, інші завдання з надання впевненості, а і на супутні аудиторські послуги. Крім того, оцінка загроз незалежності має проводитись і для неаудиторських процедур, передбачених ст. 6 вищезазначеного Закону України.

У ході проведених досліджень розроблені процедури контролю якості аудиторських послуг, заходи стимулювання персоналу суб'єктів аудиторської діяльності щодо вивчення вимог до упровадження системи контролю якості, розпорядчі документи аудиторських фірм щодо оцінки етичних загроз, розподілу обов'язків членів групи із завдання, вимог до кваліфікації ключового партнера, контролера якості, ідентифікації аудиторських завдань, розв'язання складних питань та їх документування, контрольні заходи щодо виконання завдання на завершальному етапі та контроль якості завдання. Запропоновані заходи дозволять суб'єктам аудиторської діяльності своєчасно переглянути вже діючі системи контролю якості, що сприятиме забезпеченню якісною інформацією всіх користувачів аудиторських звітів, зовнішніх контролерів якості Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та Аудиторської палати України.

Ключові слова: аудиторські послуги, якість аудиту, внутрішньофірмові стандарти, система внутрішнього контролю якості, процедури системи внутрішнього контролю якості, етичні вимоги.

Постановка проблеми. Якість є узагальненим результатом аудиторської перевірки, що відображає ступінь відповідності думки аудитора, отриманих аудиторських доказів потенційних потребам користувачів. Дотримання норм стандартів аудиту є основою оцінки якості аудиторських послуг, але наявність лише одного критерію не дозволяє повною мірою оцінити якість аудиту. Для цього необхідно розглядати,

по-перше, чи є аудитом надані послуги з проведення перевірки і, по-друге, чи задоволені потреби замовника у встановленні об'єктивності фінансової інформації [1].

Якість аудиторських послуг не має узагальнених, чітко виражених оціночних критеріїв, з одного боку, а з іншого, є конкурентною перевагою і залежить, насамперед, від наявних теоретичних знань та практичних навичок персоналу аудиторської фірми, його поінформованості щодо порядку приведення аудиторських про-

цедур і норм чинного законодавства. Тому аудиторам необхідно опанувати методичні підходи й отримати практичні навички щодо забезпечення контролю якості аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання та супутніх послуг, підготуватися до зовнішнього контролю якості аудиторських послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми контролю якості аудиту розглядала значна кількість вітчизняних науковців та практикуючих аудиторів, серед яких Н. Проскуріна [1], М. Василюк [2; 3; 4], В. Рядська [5], О. Редько [6], В. Бондар, Ю. Бондар [7]. Водночас подальший розвиток аудиторської діяльності вимагає вирішення питань, пов'язаних із підвищенням якісного рівня всіх без винятку аудиторських послуг. Потребує розробки процедурне забезпечення дотримання професійних етичних принципів як чинників якості та інші напрями контролю якості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Новий Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні” (далі – ЗУ № 2258-VIII) визначив, що всі суб'єкти аудиторської діяльності та аудитори

підпадають під суспільний нагляд. З цією метою було створено Державну установу “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю” (далі – ОСНАД) у складі Ради нагляду та Інспекції із забезпечення якості. Інспекція із забезпечення якості ОСНАД проводить контроль якості аудиторських послуг, що надаються підприємствам суспільного інтересу (далі – ПСІ), до яких належать: емітенти цінних паперів, допущених до біржових торгів; банки; страховики; недержавні пенсійні фонди; інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які, відповідно до Закону “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, належать до великих підприємств [8; 9]. Тому забезпечення якості аудиту та супутніх аудиторських послуг є пріоритетним завданням для всіх суб'єктів аудиторської діяльності.

У табл. 1 (за даними [10]) представлені документи, що регулюють порядок проведення зовнішнього контролю якості аудиторських послуг.

Таблиця 1

Документи, що регулюють порядок проведення зовнішнього контролю якості аудиторських послуг

Орган, який затвердив документ	Дата документа	Назва
Міністерство фінансів України	Наказ від 29.08.2019 р. № 362	Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг
Рада нагляду за аудиторською діяльністю Державної установи “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю”	Рішення від 30.08.2019 р. № 6/7/13	Програма перевірки з контролю якості аудиторської діяльності
Рада нагляду за аудиторською діяльністю Державної установи “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю”	Рішення від 30.08.2019 р. № 5/7/13	Рекомендації щодо проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг
Рада нагляду за аудиторською діяльністю Державної установи “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю”	Рішення від 30.08.2019 р. № 6/7/13	Інформаційна анкета суб'єкта аудиторської діяльності

В Інформаційній анкеті САД у п'яти розділах розкриває зовнішньому контролеру якості всі суттєві відомості про: 1) ключових партнерів; 2) внутрішні документи щодо внутрішнього контролю якості аудиторських послуг; 3) складові системи контролю якості; 4) її моніторинг. Слід зазначити, що відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів, до ключових партнерів з аудиту належать не лише партнер із завдання з аудиту фінансової звітності (Engagement Partner), а й особа, відповідальна за перевірку контролю якості завдання (Engagement quality reviewer),

та інші партнери з аудиту, за умови, що такі партнери були включені у групу із завдання з аудиту та приймали ключові рішення, виказували ключові судження щодо значущих питань аудиту фінансової звітності [11].

Опис складових системи контролю якості аудиторських послуг САД для наочності представлено у вигляді табл. 2. Таблиця побудована відповідно до вимог Інформаційної анкети суб'єкта аудиторської діяльності, вимог Міжнародних стандартів з контролю якості (далі – МСКЯ1), Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА) [12; 13].

Опис системи контролю якості САД		Питання для розгляду	Опис системи контролю якості САД
1	2	3	
Параграф МСКЯ1			Стислий опис рекомендованих САД політик і процедури, внутрішніх документів, у яких описується політика та процедури (найменування документа, розділ, пункт тощо)
Параграф 13	Дотримання загальних вимог МСКЯ 1	Яка особа (особи) несе (несуть) відповідальність за створення та підтримання системи контролю якості САД та розуміння МСКЯ? Зазначте П. І. Б. особи (осіб), найменування структурного підрозділу САД, посаду, номер у Реєстрі. Яким чином це було повідомлено персоналу САД?	Опис: Директор або інші уповноважені особи. Посилання: наказ про впровадження системи контролю якості (далі – СКЯ); визначення відповідальних за СКЯ осіб; персонал має бути повідомлений під підпис із наказом; проведення семінару із контролю якості з визначенням структури СКЯ та осіб що відповідають за СКЯ; співробітник САД на наказі підтверджує, що ознайомлений із СКЯ, зобов'язується дотримуватись політики і процедури СКЯ та несе персональну відповідальність за їх належне застосування
Параграфи 16, 17		Чи задокументовані САД політики та процедури щодо кожного елемента системи контролю якості, наприклад у формі: а) посібника; б) положення з контролю якості; в) внутрішніх стандартів	Опис: У внутрішньофірмовому стандарті (далі – ВФС) слід конкретизувати такі питання: 1. Процедура – взаємопов'язана послідовність дій. 2. Політика – питання, пов'язані з функціонуванням тої чи іншої системи. 3. Елементи системи контролю якості відповідно до МСКЯ 1: а) відповідальність керівництва за організацію контролю якості на аудиторській фірмі (далі – АФ); б) етичні вимоги; в) прийняття завдання та продовження співпраці з клієнтом, виконання специфічних завдань; г) людські ресурси; д) виконання завдання; е) моніторинг. 4. Етапи аудиту: 4. 1. Прийняття клієнта та завдання. 4. 2. Планування завдання. 4. 3. Виконання завдання (збір аудиторських доказів). 4. 4. Контроль якості та завершення завдання. Складання аудиторського звіту

1	2	3
Параграф 17	Опишіть, яким чином САД повідомляє персонал про свої політики і процедури контролю якості та зміни до них, включно з повідомленням про те, що кожний співробітник несе персональну відповідальність за якість та дотримання таких політик і процедур?	Участь у внутрішньофірмовому семінарі, наказ про озброєння персоналу САД про політики та процедури контролю якості
Параграф 4	Чи такі політики і процедури контролю якості задокументовані та застосовуються САД до всіх аудиторів та оглядів фінансової звітності, а також інших завдань із надання впевненості та супутніх послуг?	<p>Опис: Процедури контролю якості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регламентация діяльності: <ul style="list-style-type: none"> – аудит; – інші завдання з надання впевненості; – Міжнародний стандарт супутніх послуг 4400; – Міжнародний стандарт супутніх послуг 4410; – не аудиторські послуги. 2. Розподіл повноважень: <ul style="list-style-type: none"> – визначення відповідальної особи зі створення і функціонування СКЯ; – визначення відповідальної особи за поточний контроль якості; – визначення відповідальної особи за моніторинг СКЯ (чи потрібне залучення зовнішнього контролера). 3. Встановлення стандартів (ВФС аудиту, інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг). 4. Реєстрація отриманих аудиторських доказів (робочі документи). 5. Поточний контроль. 6. Перевірка відповідності отримання аудиторських доказів вимогам ВФС (підтвердження; звірка та перевірка результатів аудиту та СП). 7. Контроль якості завдання. Затвердження та надання звітів
Параграф 18	<p>Відповідальність керівництва за якість у САД</p> <p>Підвищення внутрішньої культури, за якої якість є найважливішою для виконання завдань, опис політик і процедур, які вимагають від вищого керівництва САД брати на себе остаточну відповідальність за систему контролю якості САД</p>	<p>Опис: Стимулювання співробітників щодо опанування вимог до СКЯ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сприяння участі у семінарах, круглих столах, що проводять АПУ, міністерства та відомства, навчальні заклади тощо; оплата такої участі персоналу САД – внутрішні семінари з організації СКЯ, щонайменше один раз на квартал (участь фіксується у журналі участі в семінарах) <p>Посилання: Вище керівництво має забезпечити наявність та відповідність СКЯ МСКЯ 1 та ВФС через упровадження моніторингу СКЯ; внесення змін до неї; перманентний огляд якості виконання завдань</p>

1	2	3
Параграф 18	Опишіть, яким чином САД розподіляє управлінські обов'язки, щоб комерційні міркування не впливали на якість виконаної роботи	<p>Опис: Розподіл обов'язків для мінімізації впливу комерційних міркувань на якість роботи САД:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) процедури оцінки наявності необхідних ресурсів для виконання завдання; а) визначення сфери діяльності замовника; б) визначення кількості задіяних у перевірці осіб; оцінка їх професійного досвіду; в) визначення партнера із завдання; г) визначення внутрішнього контролера якості завдання; 2) визначення часу на виконання завдання
Параграф 19	Яким чином забезпечується, щоб особа (особи), призначена(ні) відповідальними за функціонування системи контролю якості САД, мали достатній та відповідний досвід, здатність і необхідні повноваження для прийняття на себе такої відповідальності? Наведіть кваліфікаційні критерії. Надайте копію посадової інструкції такої особи (особ) в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети	<p>Опис: Вимоги до досвіду уповноваженої особи, що відповідає за функціонування СКЯ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявність стажу роботи в АФ більше 5 років; – наявність сертифікату аудиторів (його підтвердження); – постійне удосконалення професійних знань (40 годин на рік); – наявність доступу до робочих документів АФ, можливість прийняття рішення щодо коригування СКЯ. <p>Окрема посадова інструкція “Контролер якості аудиторських послуг”</p>
	Відповідні етичні вимоги	
Параграф 20	Яка особа (особи) САД несе (несуть) відповідальність за розгляд етичних питань та дотримання вимог щодо незалежності, включаючи питання надання або пропозиція надання клієнтам з аудиту неаудиторських послуг, визначення відповідних заходів для усунення загроз незалежності або зменшення їх до прийнятого рівня? Зазначте П. І. Б. особи (особ), найменування підрозділу САД, посаду та професійну кваліфікацію. Яким чином це було повідомлено персоналу САД?	<p>Опис: Наказ про призначення особи, відповідальної за розгляд етичних питань, оцінки загроз незалежності, у т. ч. при наданні неаудиторських послуг</p> <p>Наказ 10.10.2019 р., м. Київ</p> <p>Щодо відповідальності за розгляд питань етики та оцінки загроз незалежності</p> <p>Для забезпечення відповідності СКЯ САД “_____” законодавчим вимогам наказую:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Призначити відповідальною особою за розгляд етичних питань П. І. Б. 2. Перед укладанням будь-якої угоди з аудиту або інших аудиторських послуг, неаудиторських послуг проводити процедуру оцінки загроз незалежності (за необхідності). 3. Вживати заходів щодо мінімізації загроз незалежності (робочі документи “Оцінка загроз незалежності”, додаток “Лист-інформування”, “Річне підтвердження незалежності”). 4. Персонал щонайменше раз на рік має підтвердити дотримання принципів етики через підписання декларації “Річне підтвердження незалежності”. <p>Директор АФ П. І. Б.</p>

1	2	3
Параграф 20	Опишіть політики та процедури САД, які б надавали достатню впевненість у тому, що САД та її персонал дотримуватися відповідних етичних вимог?	Опис: Робочий документ "Оцінка загроз незалежності", робочий документ "Лист-інформування", робочий документ "Річне підтвердження незалежності"
Параграф 21	Опишіть, яким чином САД ознайомлює свій персонал і в разі потреби інших осіб із вимогами незалежності? Надайте приклад такого ознайомлення (або його еквіваленту) в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети	Опис: на наказі персонал САД ставить позначку, що ознайомлений із наказом; проведення семінару з етичних питань із зазначенням складу присутніх або річне підтвердження незалежності (робочий документ "Річне підтвердження незалежності")
Параграф 22	Наведіть політики та процедури, які вимагають надання САД партнерами із завдання відповідної інформації про клієнтські завдання (як щодо аудиторських, так і неаудиторських послуг) включно з обсягом послуг, що дасть змогу САД оцінити загальний вплив, коли він є, на вимоги незалежності	Опис: Наказ про призначення групи із завдання (визначення партнера), що складається перед кожним із аудиторських та неаудиторських завдань (шаблон). У розділі положення (або ВФС) щодо СКЯ "Людські ресурси" окремо визначено права партнера із завдання, його обов'язки; права та обов'язки САД щодо доступу до інформації про завдання (аудиторські та неаудиторські), включаючи обсяг перевірки та вплив цієї інформації на незалежність Партнер із завдання має право доступу до всієї аудиторської інформації щодо завдання для оцінки загального впливу на незалежність; він зобов'язаний оцінити ризики, пов'язані з загрозами незалежності та вжити заходів з усунення загроз незалежності (для аудиту) або дати посилення щодо наявності загроз у звіті (для супутніх і неаудиторських послуг)
Параграф 22	Опишіть наявну систему ідентифікації всіх послуг САД, виконаних для клієнтів, а також оцінки того, чи можуть будь-які з цих послуг створювати загрози незалежності?	Опис: Доповнити положення (ВФС) щодо СКЯ розділом "Ідентифікація аудиторських та неаудиторських послуг", що включає: а) ідентифікацію завдань з аудит фінансової звітності для ПСІ; б) ідентифікацію завдань з аудиту фінансової звітності; в) ідентифікацію інших завдань з надання впевненості, що не є аудитом, [13]; г) ідентифікацію супутніх послуг: угоджені процедури; компіляцію фінансової інформації; д) ідентифікацію неаудиторських послуг (ст. 6 ЗУ № 2258). Для будь-якого завдання застосовувати оцінки загроз незалежності (робочий документ "Оцінка загроз незалежності", робочий документ "Лист-інформування", робочий документ "Річне підтвердження незалежності")
Параграф 22	Наведіть політики та процедури, які вимагають негайного повідомлення персоналом САД про обставини й відносини, які створюють загрозу незалежності, щоб можна було вжити відповідних заходів. Надайте приклад такого повідомлення (або його еквівалента) в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети. Опишіть	Опис: 1. За наявності загроз незалежності персонал негайно повідомляє керівництво САД про це письмово: "Я, П. І. Б., повідомляю про наявність загроз незалежності при виконанні аудиторських процедур за договором № XXX від XX.XX.XXXX р., а саме: 1) загроза власної інтересу; 2) загроза власної оцінки; 3) загроза захисту; 4) загроза особистих стосунків;

Продовж. 4 табл. 2

1	2	3																																																						
	<p>політики та процедури САД щодо накопичення і повідомлення доречної інформації відповідному персоналу для того, щоб: а) САД та його персонал могли швидко визначити, чи відповідають вони вимогам незалежності; б) САД міг розробляти й оновлювати свої робочі документи щодо незалежності; в) САД міг вжити належних заходів щодо виявлення загроз незалежності, коли їх рівень є неприйнятним</p>	<p>5) загроза тиску. (необхідне підкреслити); П. І. Б., підпис, дата. 2. Дії аудиторів щодо усунення загрози (робочий документ “Оцінка загроз незалежності”, розділ 1 “Дії аудиторів у відповідь на загрозу” (процедури)) Опис: накопичення інформації щодо виявлення і оцінки загроз незалежності проводиться за кожним договором, ця інформація має систематизуватися принаймні один раз на квартал (табл. А)</p>																																																						
Таблиця А – Систематизація загроз незалежності в аудиторських завданнях																																																								
<p>Тип завдання</p> <p>а) аудит</p> <p>б) інші завдання з надання впевненості</p> <p>в) суцільні послуги: – МССП 4400 – МССП 4410</p> <p>г) неаудиторські послуги</p>	<p>Загрози</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="520 1618 628 1777">1) власного інтересу</th> <th data-bbox="520 1192 628 1340">2) власної оцінки</th> <th data-bbox="520 1017 628 1192">3) захисту</th> <th data-bbox="520 773 628 1017">4) особистих стосунків</th> <th data-bbox="520 554 628 773">5) тиску</th> <th data-bbox="520 301 628 554">Заходи з усунення загроз</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="628 1618 663 1777">так</td> <td data-bbox="628 1192 663 1340">ні</td> <td data-bbox="628 1017 663 1192">так</td> <td data-bbox="628 773 663 1017">ні</td> <td data-bbox="628 554 663 773">так</td> <td data-bbox="628 301 663 554">ні</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1618 699 1777"></td> <td data-bbox="663 1192 699 1340"></td> <td data-bbox="663 1017 699 1192"></td> <td data-bbox="663 773 699 1017"></td> <td data-bbox="663 554 699 773"></td> <td data-bbox="663 301 699 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1618 734 1777"></td> <td data-bbox="699 1192 734 1340"></td> <td data-bbox="699 1017 734 1192"></td> <td data-bbox="699 773 734 1017"></td> <td data-bbox="699 554 734 773"></td> <td data-bbox="699 301 734 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="734 1618 770 1777"></td> <td data-bbox="734 1192 770 1340"></td> <td data-bbox="734 1017 770 1192"></td> <td data-bbox="734 773 770 1017"></td> <td data-bbox="734 554 770 773"></td> <td data-bbox="734 301 770 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="770 1618 805 1777"></td> <td data-bbox="770 1192 805 1340"></td> <td data-bbox="770 1017 805 1192"></td> <td data-bbox="770 773 805 1017"></td> <td data-bbox="770 554 805 773"></td> <td data-bbox="770 301 805 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="805 1618 840 1777"></td> <td data-bbox="805 1192 840 1340"></td> <td data-bbox="805 1017 840 1192"></td> <td data-bbox="805 773 840 1017"></td> <td data-bbox="805 554 840 773"></td> <td data-bbox="805 301 840 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="840 1618 876 1777"></td> <td data-bbox="840 1192 876 1340"></td> <td data-bbox="840 1017 876 1192"></td> <td data-bbox="840 773 876 1017"></td> <td data-bbox="840 554 876 773"></td> <td data-bbox="840 301 876 554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="876 1618 911 1777"></td> <td data-bbox="876 1192 911 1340"></td> <td data-bbox="876 1017 911 1192"></td> <td data-bbox="876 773 911 1017"></td> <td data-bbox="876 554 911 773"></td> <td data-bbox="876 301 911 554"></td> </tr> </tbody> </table>		1) власного інтересу	2) власної оцінки	3) захисту	4) особистих стосунків	5) тиску	Заходи з усунення загроз	так	ні	так	ні	так	ні																																										
1) власного інтересу	2) власної оцінки	3) захисту	4) особистих стосунків	5) тиску	Заходи з усунення загроз																																																			
так	ні	так	ні	так	ні																																																			
Параграф 23	Опишіть політики та процедури, які надають АФ достатню впевненість у тому, що їй стане відомо про порушення вимог незалежності та вона зможе вжити належних заходів для вирішення таких ситуацій	Робочі документи “Оцінка загроз незалежності”																																																						
Параграф 24	Чи отримує САД мінімум раз на рік письмове підтвердження дотримання політик та процедур щодо незалежності від усього персоналу, який має бути незалежним згідно з відповідними етичними вимогами? Наведіть політики та процедури САД, а також стислий опис системи такого підтвердження, включаючи вимоги щодо зберігання підтвержень, а також того, що вони надаються в документарній або електронній формі	Опис: річне підтвердження незалежності в письмовій формі кожним співробітником САД																																																						

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Продовж. 5 табл. 2

1	2	3
Параграф 25	Опишіть політики і процедури САД, які встановлюють критерії для визначення необхідності в застережених заходах з метою зменшення загрози близьких відносин до прийняттого рівня, якщо один і той самий старший персонал бере участь у завданнях із надання впевненості протягом тривалого періоду часу	Опис: Робочий документ “Оцінка загроз незалежності”, робочий документ “Лист-інформування”
Параграф 25	Опишіть політики і процедури САД, які вимагають для завдань з аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, ротації партнера із завдання, осіб, що відповідають за перевірку контролю якості виконання завдання (і де це застосовно), інших осіб після визначеного періоду часу, згідно з відповідними етичними вимогами	Опис: ротація ключових партнерів та контролерів якості має проводитись кожні 7 років або з більшою частотою; після ротації такі особи не беруть участь у перевіряках того самого клієнта щонайменше протягом 3 років (ст. 30 ЗУ № 2258-VIII, [8])
Параграф 29	Опишіть установлені політики та процедури для надання САД достатньої впевненості в тому, що він має достатньо персоналу з відповідними компетенціями, здібностями та відданістю етичним принципам, необхідного для: а) виконання завдань відповідно до вимог професійних стандартів та застосованих правових і нормативних вимог; б) надання САД чи партнерами із завдання звітів, які відповідають обставинам. Опис таких політик і процедур повинен містити питання: • набору нового персоналу; • оцінки результатів роботи; • можливості включно із часом на виконання завдання; • компетентності; • розвитку кар’єри • просування по службі; • компенсації; • оцінки потреб у персоналі. Надайте в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети такі зразки документів: – форм, які використовуються в процесі інтерв’ювання та найму персоналу; – посадових інструкцій усіх наявних категорій працівників, які залучаються для надання аудиторських послуг	Опис: Робочий документ “Ресурси. План аудиту” ВФС “Персонал”. Посилання: а) тест при прийнятті на роботу, щорічне тестування; б) посадові інструкції: • керівник аудиторської фірми; • аудиторі; • асистенти. Рецензенти
Параграф 29	Чи має САД власну програму безперервного професійного навчання, яка визнана професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів? Якщо “так”, надайте в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети підтверджувальну документацію	Опис: Участь у семінарах, що проводяться щомісячно за темами, визначеними з огляду на актуальність та фіксуються у журналі участі у семінарах (аналіз аудиторських звітів, захисти замовників)
Параграф 29	Чи наявна у САД особа (особи), відповідальна(ні) за безперервне підвищення кваліфікації, заходи з професійного розвитку САД та навчальні матеріали для персоналу? Зазначте П. І. Б. особи (осіб), найменування підрозділу САД та посаду	Опис: Наказ “Щодо призначення особи, яка відповідальна за безперервне підвищення кваліфікації та професійний розвиток САД, методичні та навчальні матеріали для персоналу” З метою постійного удосконалення професійних знань аудиторів залишаю за собою виконання завдань щодо забезпечення персоналу необхідними методичними та нормативними матеріалами, проведення щомісячних семінарів. Директор АФ П. І. Б.

1	2	3						
Параграф 29	Яким чином САД здійснює моніторинг за своїми заходами у сфері безперервного підвищення кваліфікації та професійного розвитку і перевіряє дотримання всім персоналом (включаючи партнерів, аудиторів та інший персонал) чинних вимог щодо безперервного підвищення кваліфікації та дотримання персоналом політик і процедур щодо безперервного підвищення кваліфікації та професійного розвитку? Надайте в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети перелік заходів, проведених за останні 12 місяців, а також план заходів на поточний календарний рік	Опис: В особовій картці працівників у розділі ІІІ “Професійна освіта” визначаються дата навчання; види навчання із зазначенням теми/тематик. План заходів щодо щомісячних семінарів						
Параграф 29	Чи визначено у САД критерії оцінювання та просування по службі для персоналу на всіх рівнях, включаючи розробку форм оцінювання? Опишіть критерії та періодичність такого оцінювання, ким воно здійснюється і вплив результатів оцінювання на рішення щодо винагороди (компенсації) персоналу всіх рівнів включно з партнерами, а також просування по службі. Надайте в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети зразки документів: – форми оцінки персоналу за результатами виконання завдань (включаючи старших членів команди із завдання)	Опис: щорічне тестування персоналу, атестаційний аркуш						
Параграф 29	Знайте політики та/або стандарти оцінки роботи партнерів. Яким результатом моніторингу внутрішнього контролю якості впливають на оцінювання партнерів із завдання і на визначення розміру їхньої винагороди (компенсації)? Надайте в електронному вигляді разом із відправленням цієї інформаційної анкети зразки документів: – форму оцінки партнерів із завдань	Опис: Робочий документ “Контроль якості виконання завдання”						
Параграф 30	Чи покладає САД відповідальність за кожне завдання на партнера із завдання?	Опис: Наказ про призначення групи із завдання						
Параграфи 30, 31	Наведіть політики та процедури САД щодо призначення команди із завдань, включаючи: – повідомлення імені та ролі партнера із завдання ключовим особам управлінського персоналу клієнта і тим, кого наділено найвищими повноваженнями; – забезпечення відповідної компетентності, здібностей і повноважень партнера із завдання; – забезпечення компетентності і здібностей персоналу; – визначення ролі та відповідальності партнера із завдання	Опис: Наказ про призначення групи із завдання. Інструктаж персоналу (журнал інструктажу). Робочий документ “Лист-планування.”						
Параграф А30	Чи наявні у САД політики та процедури системи моніторингу завдань/роботою та доступності партнерів із завдання, які дають змогу цим особам мати достатньо часу для адекватного виконання своїх обов'язків? Якщо “так”, наведіть стислий опис таких політик і процедур	Опис: Графік роботи ключового партнера <table border="1" data-bbox="1239 1703 1339 1911"> <tr> <td data-bbox="1239 1703 1270 1911">Дата</td> <td data-bbox="1270 1703 1316 1911">Завдання з аудиту</td> <td data-bbox="1316 1703 1339 1911">Консультування членів групи із завдання</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	Дата	Завдання з аудиту	Консультування членів групи із завдання			
Дата	Завдання з аудиту	Консультування членів групи із завдання						

1	2	3
Параграфи 32, 33	<p>Наведіть політики та процедури САД, які б надавали йому достатню впевненість, що завдання виконується відповідно до професійних стандартів та застосовних законодавчих і нормативних вимог, а саме, САД чи партнер із завдання надають звіт, що відповідає обставинам. Зазначте, яким чином САД забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сприяння незмінно високому рівню якості виконання завдання; – відповідальність за нагляд за виконанням завдання; – відповідальність за перевірку роботи, включаючи політики та процедури перевірки роботи, яка виконується менш досвідченими членами команди 	<p>Посилання: стратегія перевірки фінансової звітності. ВФС щодо контролю якості</p>
Параграф 34	<p>Наведіть політики та процедури САД, установлені для:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення проведення відповідних консультацій зі складних чи спірних питань; – забезпечення наявності достатніх ресурсів для проведення відповідних консультацій; – документування висновків, досягнутих на основі консультацій, які включають характер та обсяг консультацій, узгодження як особою, якій була потрібна консультація, так і особою, що надавала таку інформацію; – забезпечення впровадження висновків, що є результатом консультацій 	<p>Опис: Розділ “Консультації під час виконання завдання” ВФС щодо контролю якості Посилання: Розділ “Розбіжність в думках” ВФС щодо контролю якості</p>
Параграф 35	<p>Опишіть політики та процедури САД, що вимагають перевірку контролю якості завдання, для певних завдань, які передбачають об’єктивну оцінку суттєвих суджень, зроблених командою із завдання, та висновків, яких дійшли під час формулювання звіту</p>	<p>Опис: Робочий документ “Контроль якості виконання завдання”</p>
Параграф 35–37	<p>Наведіть опис зазначених вище політик і процедур, включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вимоги перевірки контролю якості завдання для всіх аудитів фінансової звітності суб’єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів; – критерії оцінки для решти аудитів фінансової інформації, інших завдань із надання впевненості та супутніх послуг для визначення необхідності проведення перевірки контролю якості виконання завдання; – вимоги проведення перевірки контролю якості супутніх послуг для визначення необхідності проведення перевірки контролю якості виконання завдання; – вимоги проведення перевірки контролю якості всіх завдань, що відповідають критеріям, про які йдеться вище; – визначення характеру, часу виконання та обсягу перевірки контролю якості виконання завдання; – обговорення значущих питань із партнером із завдання; – перегляд фінансової звітності або іншої інформації щодо предмета завдання та запропонованого звіту; – перевірку відібраної документації із завдання, яка стосується суттєвих суджень, зроблених командою із завдання, та висновків, яких вона дійшла; – оцінку висновків, яких дійшли, при формулювання звіту та розгляд того, чи запропонований звіт є доречним 	<p>Опис: Робочий документ “Контроль якості виконання завдання”. Розділ ВФС щодо контролю якості “Огляд (перевірка роботи)”</p>

1	2	3
Параграф 39	<p>Зазначте кількість завдань з аудиту фінансової звітності, які підлягали перевірці контролю якості протягом періоду, охопленого перевіркою. Наведіть опис політик і процедур, установлених для розгляду призначення відповідальних за перевірку контролю якості завдання та визначення їх належної відповідності вимогам на основі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – технічної кваліфікації, потрібної для виконання такої ролі, включно з необхідним досвідом і повноваженнями; – рівня, до якого відповідальних за перевірку контролю якості завдання можна залучити до консультацій із завдання без порушення їх об'єктивності 	<p>Опис: Посадові інструкції “Внутрішній контролер якості аудиторських завдань”. Наказ про призначення внутрішнього контролю якості</p>
Параграф 40	<p>Яким чином САД забезпечується об'єктивність відповідальних за перевірку контролю якості завдання?</p>	<p>Опис: Декларація щодо етичних принципів</p>
Параграф 41	<p>Наведіть політики та процедури заміни відповідального за перевірку контролю якості завдання, якщо його здатність провести об'єктивну перевірку може поставитися під сумнів.</p>	<p>Опис: За наявності інформації від контролера якості щодо фактів порушення принципів етики з його боку або інших осіб призначається та проводиться додаткова перевірка, йому вказується зауваження, догана або звільнення з посади (у разі грубого порушення етичних вимог)</p>
Параграф 42	<p>Які політики та процедури передбачені політиками САД для забезпечення документування того, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> – процедури, передбачені політиками САД щодо перевірки контролю якості виконання завдання, дійсно було виконано; – перевірку контролю якості завдання було проведено до дати надання звіту; – відповідальному за перевірку контролю якості завдання невідомо про існування будь-яких невирішених питань, котрі змусили би його вважати, що суттєві судження, зроблені командою із завдання, та висновки, яких вона дійшла, не є прийнятними 	<p>Опис: Робочі документи “Контроль якості завдання на завершальному етапі”, “Контроль якості виконання завдання”</p>
Параграф 42	<p>Які політики та процедури передбачені політиками САД для забезпечення документування того, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> – процедури, передбачені політиками САД щодо перевірки контролю якості виконання завдання, дійсно було виконано; – перевірку контролю якості завдання було проведено до дати надання звіту; – відповідальному за перевірку контролю якості завдання невідомо про існування будь-яких невирішених питань, котрі змусили би його вважати, що суттєві судження, зроблені командою із завдання, та висновки, яких вона дійшла, не є прийнятними 	<p>Опис: Робочі документи “Контроль якості завдання на завершальному етапі”, “Контроль якості виконання завдання”</p>

1	2	3								
Параграф 44	Наведіть політики та процедури, які підтверджують, що: – досягнуті висновки щодо спірних і складних питань було задокументовано та впроваджено; – звіт не було датовано доти, доки питання не було вирішено	Опис: Протокол наради з проведення консультації зі складних та спірних питань								
Параграф 45	Які встановлені процедури САД забезпечують своєчасне завершення формування остаточних файлів та документації з аудиту після завершення аудиту протягом не більше 60 днів із моменту складання аудиторського звіту?	Посилання: Розділ ВФС щодо контролю якості “Класифікація робочої документації”, “Зберігання робочої документації”								
Параграф 46	Наведіть опис установлених політик і процедур САД для забезпечення конфіденційності, безпечного зберігання, цілісності, доступності та відновлюваності документації із завдання (як у паперовому, так і в електронному вигляді)	Наказ САД щодо забезпечення конфіденційності інформації								
Параграф 47	Наведіть політики та процедури САД зі зберігання документації із завдання протягом достатнього періоду, що відповідає потребам самого САД або вимогам законодавчих чи нормативних актів. Зазначте встановлені САД строки зберігання документації із завдання щодо: – обов’язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес; – обов’язкового аудиту інших підприємств; – ініціативного аудиту; – завдань з огляду та надання іншої впевненості; – супутніх послуг	Опис: Розділ ВФС щодо контролю якості “Зберігання робочої документації”								
Параграф 55	Наведіть політики і процедури САД щодо реагування на: – скарги і звинувачення, що робота, виконана САД, не відповідає професійним стандартам та застосовним вимогам законодавчих і нормативних актів; – звинувачення в недотриманні вимог системи контролю якості САД	Розділ ВФС щодо контролю якості “Реагування на звернення” Журнал обліку скарг <table border="1" data-bbox="931 192 1044 947"> <tr> <td data-bbox="931 884 1008 947">№</td> <td data-bbox="931 578 1008 884">Сутність скарги та особа, яка скаржилася</td> <td data-bbox="931 447 1008 578">Вжиті заходи</td> <td data-bbox="931 192 1008 447">П. І. Б. особи, що розглядала скаргу</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	№	Сутність скарги та особа, яка скаржилася	Вжиті заходи	П. І. Б. особи, що розглядала скаргу				
№	Сутність скарги та особа, яка скаржилася	Вжиті заходи	П. І. Б. особи, що розглядала скаргу							
Параграф 56	Опишіть процеси та процедури САД, установлені для вжиття відповідних заходів у разі, якщо під час розгляду скарг і звинувачень ідентифіковано недоліки дизайну чи функціонування політик і процедур контролю якості САД або недотримання вимог системи контролю якості окремими особами	Опис: Журнал внесення змін до ВФС щодо системи контролю якості								
Параграф 58	Як довго САД зберігає документацію, що стосується системи контролю якості (окрім документації з виконаних завдань)?	Опис: Усі робочі документації зберігаються 7 років з моменту їх формування								

Суб'єкт аудиторської діяльності, готуючись до проходження зовнішнього контролю якості, відповідає на запитання Інформаційної анкети, що передбачають вимоги МСКЯ 1 і ЗУ № 2258-VIII, аналізують наявність системи контролю якості і відповідність вже впровадженій системи зазначеним вимогам, вносять необхідні коригування. Такі коригування стосуються:

- відповідальності керівництва та персоналу САД за застосування розроблених внутрішньофірмових положень щодо системи контролю якості, вимог ЗУ № 2258-VIII, МСКЯ1, МСА [8; 12; 13];

- вимог до персоналу (контролер якості, рецензент, партнер із завдання);

- вимог ідентифікації загроз незалежності та формування відповіді аудитора на оцінені загрози;

- вимоги до розгляду скарг, складних питань, питань, пов'язаних із безперервним професійним навчанням аудиторів.

Особливої уваги аудиторів потребує той факт, що політики та процедури системи контролю якості мають розповсюджуватися не лише на аудит фінансової звітності, інші завдання з надання впевненості, а й на супутні аудиторські послуги. Крім того, оцінка загроз незалежності має проводитись і для неаудиторських процедур, що передбачені ст. 6 ЗУ № 2258-VIII [8].

Основні результати і висновки. Під час дослідження виявлено необхідність коригування

системи контролю якості аудиторських послуг відповідно до вимог ЗУ № 2258-VIII та Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2016–2017 рр.) [13]. У табл. 2 представлені запропоновані процедури контролю якості аудиторських послуг, заходи стимулювання персоналу САД до вивчення вимог упровадження системи контролю якості, розпорядчі документи аудиторських фірм щодо оцінки етичних загроз, розподілу обов'язків членів групи із завдання, вимог до кваліфікації ключового партнера, контролера якості, ідентифікації аудиторських завдань, розв'язання складних питань та їх документування, контрольні заходи щодо виконання завдання на завершальному етапі та процедури контролю якості завдання. Розроблені заходи дозволять суб'єктам аудиторської діяльності своєчасно переглянути вже діючі системи контролю якості та пройти зовнішній контроль якості аудиторських послуг, забезпечити користувачів аудиторських звітів якісною неупередженою інформацією.

Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення вимог статей 24, 26, 28, 29, 30 Закону України № 2258-VIII щодо удосконалення системи контролю якості аудиторських послуг у частині послуг, що надаються підприємствам суспільного інтересу. На підставі цього планується розробка відповідної робочої документації.

Список використаних джерел

1. Проскуріна Н. М., Коваленко В. П. Якість аудиторських послуг в Україні: реалії та перспективи // Економічний часопис-XXI. 2010. № 9–10. С. 53–57.
2. Василюк М. М. Контроль якості аудиторських послуг як необхідна умова реформування контрольного середовища // Кримський економічний вісник. 2013. № 4 (05). С. 29–31.
3. Василюк М. М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. Івано-Франківськ: Вид-во ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2019. 702 с.
4. Василюк М. М. Процедурне забезпечення зовнішнього контролю якості аудиту фінансової звітності // Сучасні міжнародні економічні відносини: становлення та особливості розвитку: зб. тез наук. робіт Всеукр. наук.-практ. конф. (17 серпня 2019 р.). Одеса, 2019. С. 94–97.
5. Рядська В. В. Аналіз змісту робочої незалежності в аудиті // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2014. № 1. С. 253–259.
6. Редько О. Ю. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія // Бухгалтерський облік і аудит. 2011. № 1. С. 46–54.
7. Бондар В. П., Бондар Ю. В. Якість в аудиті та деякі аспекти управління якістю // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. № 1 (31). С. 36–64.
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII // База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 04.12.2019).
9. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV в ред. Закону від 05.10.2017 р. № 2164-VIII // База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (ата звернення: 21.12.2019).
10. Методичні матеріали, пов'язані з проведенням перевірок з контролю якості аудиторських послуг. Сайт Державної установи “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю”. 2019. URL: <http://www.apob.org.ua/?p=1476>
11. International Code of Ethics for Professional Accountants. IESBA Standards & Pronouncements. URL: <https://www.ethicsboard.org/publications/final-pronouncement-restructured-code-19>

12. Міжнародний стандарт контролю якості 1 (МСКАЯ 1). Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2016 – 2017 року). Архівна версія сайту Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017> (дата звернення: 04.12.2019).

13. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2016–2017 Ed. Vol. I. URL: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_чaсть1.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

References

1. Proskurina, N. M., Kovalenko, V. P. (2012). Yakist audytorskykh posluh v Ukraini: realii ta perspektyvy [The quality of audit services in Ukraine: reality and perspectives]. *Ekonomichnyi chasopys-XXI – Economic Annals-XXI*, 9–10, 53–57 [in Ukrainian].

2. Vasyliuk, M. M. (2013). Kontrol yakosti audytorskykh posluh yak neobkhidna umova reformuvannia kontrolnoho seredovyshcha [Quality control of auditing services as a prerequisite for reforming the control environment]. *Krymskyi ekonomichnyi visnyk – Crimean Economic News*, Vol. 4 (05), 29–31 [in Ukrainian].

3. Vasyliuk, M. M. (2019). *Kontseptualni osnovy yakosti audytu [Conceptual bases of audit quality]*. Ivano-Frankivsk: Vydavnytstvo DVNZ Prykarpatskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasyliya Stefanyka [in Ukrainian].

4. Vasyliuk, M. M. (2019). Protsedurne zabezpechennia zovnishnoho kontroliu yakosti audytu finansovoi zvitnosti [Procedural providing of external quality control of audit financial statements]. Collected papers of the Suchasni mizhnarodni ekonomichni vidnosyny: stanovlennia ta osoblyvosti rozvytku [Modern international economic relations: formation and features of development]: *Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia (17 serpnia 2019 roku) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 94–97). Odesa [in Ukrainian].

5. Riadska, V. (2014). Analiz zmistu robochoi nezalezhnosti v audyti [Analysis of content of working independence in audit]. *Visnyk Chernihivskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu – Bulletin of Chernihiv National University of Technology*, Vol. 1. 253–259 [in Ukrainian].

6. Redko, O. (2009). Yakist audytorskykh posluh: filosofiia ta mifolohiia [The quality of audit services: philosophy and mythology]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt – Accounting and Audit*, 1, 46–54 [in Ukrainian].

7. Bondar, V. P., & Bondar, Yu. V. (2015). Yakist v audyti ta deiaki aspekty upravlinnia yakistiu [Audit quality and some aspects of quality management]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu – Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, 1 (31), 36–64 [in Ukrainian].

8. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 21.12.2017 r. № 2258-VIII [On the Audit of Financial Reporting and Audit Activity. Law of Ukraine of December 27, 2017 № 2258-VIII]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> [in Ukrainian].

9. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1996 r. № 996-XIV, stanom na 01.01.2018 r. [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine. Law of Ukraine of July 16, 1996 № 996-XIV as of October 05, 2017]. *zakon4.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].

10. Metodychni materialy, poviazani z provedenniam perevirok z kontroliu yakosti audytorskykh posluh [Methodological materials related to checking on quality control of audit services]. (2019). *www.apob.org.ua*. Retrieved from <http://www.apob.org.ua/?p=1476> [in Ukrainian].

11. International Code of Ethics for Professional Accountants. (2018). IESBA Standards & Pronouncements. *www.ethicsboard.org*. Retrieved from <https://www.ethicsboard.org/publications/final-pronouncement-restructured-code-19>

12. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta suputnykh posluh: vydannia 2016–2017 rokiv [International standards for quality control, audit, review, other assurance and related services: Edition 2016–2017]. (2016). *apu.com.ua*. Retrieved from <http://apu.com.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017> [in Ukrainian].

13. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2016–2107 Ed. (2017). Vol. I. *www.apu.net.ua*. Retrieved from https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_чaсть1.pdf [in Ukrainian].

O. E. Lubenchenko,

*DSc in Economics, Associate Professor,
Head of National Center of Accounting and Audit,
National Academy of Statistics, Accounting and Audit,
E-mail: olga.lubenchenko@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4209-8929>;*

A. V. Lysiuk,

*PhD in Economics,
Associate Professor of Accounting and Taxation Department,
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law,
E-mail: Alena.lysjuk@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1336-2209>*

Methodology for Preparation of Audit Entities to External Control of the Quality of Audit Services

The requirements to the system of control over the quality of audit services are analyzed, which are specified in the Law of Ukraine “Audit of Financial Statements and Auditing” from 21.12.2017 No 2258-VIII; Directive of the Ministry of Finance of Ukraine “Approval of the Procedure for Inspection of the Quality Control of Audit Services” from 29.08.2019 No 362; Resolution of the Council for Supervision over Auditing at the State Institution “The Body of Public Supervision over Auditing” from 30.08.2019 No 6/7/13 “Information Questionnaire of Auditing Entity”. It is demonstrated that the quality control system requires corrections of the following: responsibilities of administration and staff of auditing entities for use of the adopted intra-firm provisions on the quality control system, requirements of ISQC1, IAS, the Law of Ukraine “Audit of Financial Statements and Auditing”; the requirements to staff (quality controller, reviewer, assignment partner); identification of threats to the independence and the auditor’s response on the assessed threats; the requirements to reviews of complaints, complicated issues; issues related with non-stop professional training of auditors. Special attention of auditors need to be drawn to the fact that the policies and procedures of the quality control system do not have to be confined to the audit of financial statements, but have to apply to other assignments on giving confidence and related auditor services. Besides that, assessment of threats to the independence has to be conducted for non-auditor services specified in Article 6 of the aforementioned Law of Ukraine.

The studies conducted by the author allowed to elaborate procedures for quality control of auditor services; measures to stimulate staff of auditing entities to scrutinize requirements to implementation of the quality control system; obligating documents of auditing firms on assessment of ethical threats; sharing of duties among assignment group members; requirements to qualification of the key partner, quality controller; identification of auditor assignments; solutions of complicated issues and their documenting, measures on control of the assignment at the final phase and quality control of the assignment. The proposed measures are supposed to help auditing entities revise the already operating quality control systems in a timely manner, which will facilitate supply of high quality information to all the users of auditing reports, external quality controllers from the Body of Public Supervision over Auditing and the Auditor Chamber of Ukraine.

Key words: *audit services, audit quality, intra-firm standards, internal quality control system, procedures of internal quality control system, ethical requirements.*

Бібліографічний опис для цитування:

Лубенченко О. Е., Лисяк А. В. Методика підготовки суб’єктів аудиторської діяльності до зовнішнього контролю якості аудиторських послуг // Статистика України. 2020. № 1. С. 116–130.
Doi: 10.31767/su.1(88)2020.01.14.

Bibliographic description for quoting:

Lubenchenko, O. E., & Lysiuk, A. V. (2020). *Metodyka pidhotovky subiektiv audytorskoï diialnosti do zovnishnoho kontroliu yakosti audytorskykh posluh* [Methodology for Preparation of Audit Entities to External Control of Quality of Audit Services]. *Statystyka Ukrainy – Statistics of Ukraine*, 1, 116–130.
Doi: 10.31767/su.1(88)2020.01.14.